

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2016)0073

Naispagulaste ja -varjupaigataotlejate olukord ELis

Euroopa Parlamendi 8. märtsi 2016. aasta resolutsioon naispagulaste ja -varjupaigataotlejate olukorra kohta ELis (2015/2325(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8 ja 78,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja 1967. aasta pagulasseisundi protokollid,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning naiste diskrimineerimise kaotamise komitee 14. novembri 2014. aasta üldsoovitust nr 32 pagulasseisundi, varjupaiga, kodakondsuse soolise mõõtmise ja naiste kodakondsusetuse teemal,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO eriistungitel „Peking +5“, „Peking +10“, „Peking +15“ ja „Peking +20“,
- võttes arvesse komisjoni 13. mai 2015. aasta teatist „Euroopa rände tegevuskava“ COM(2015)0240,
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2015. aasta teatist „ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020)“ (COM(2015)0285),
- võttes arvesse nõukogu 12. oktoobri 2015. aasta järeldusi rände kohta ja eriti neis väljendatud valmisolekut kaitsta naiste ja tütarlaste inimõigusi,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL (rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta) kohaldamise eesmärgil ELi ühine turvaliste päritoluriikide nimekiri ja muudetakse direktiivi 2013/32/EL (COM(2015)0452),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 862/2007, mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest,
- võttes arvesse nõukogu 26. oktoobri 2015. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava (2016–2020) kohta,
- võttes arvesse komisjoni ja Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 25. märtsi 2015. aasta ühist töödokumenti „Euroopa naabruspoliitika rakendamine 2014. aastal“ (SWD(2015)0076),
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 ja 1820 naiste, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse oma 2. detsembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Ombudsmani eriaruande kohta, milles käsitletakse agentuuriga Frontex seotud omaalgatuslikku uurimist OI/5/2012/BEH-MHZ¹,

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0422.

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0024/2016),
- A. arvestades, et seninägematu ja üha suurenev hulk mehi, naisi ja lapsi taotleb ELis rahvusvahelist kaitset käimasolevate konfliktide, piirkondliku ebastabiilsuse ja inimõiguste rikkumise, sealhulgas soolise vägivalga ja vägistamise sõjarelvana kasutamise tõttu;
- B. arvestades, et varjupaigataotlejad puutuvad Euroopa Liidus kokku suure soolise ebavõrdsusega; arvestades, et naised moodustavad varjupaika taotlevatest inimestest keskmiselt ühe kolmandiku; arvestades, et 2015. aasta algusest kuni novembrini ületasid umbes 900 000 inimest Euroopa rannikutele jõudmiseks Vahemere ning naised ja lapsed moodustasid nende koguarvust umbes 38 %; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet (UNHCR) on teatanud, et 2016. aasta jaanuari seisuga on naiste ja laste osakaal Kreekasse saabuvate ja ELis varjupaika taotlevate inimeste seas 55 %; arvestades, et liiga palju inimesi on sellel lootusest kantud teekonnal juba elu kaotanud, nende hulgas palju naisi;
- C. arvestades, et naised ning lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed (LGBTI) kogevad erilist soopõhist tagakiusamist, mida varjupaigamenetlustes pahatihti ikka veel arvesse ei võeta;
- D. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1325 naiste, rahu ja julgeoleku kohta ei ole saavutanud oma tähtsaimat eesmärki kaitsta naisi ning suurendada oluliselt nende osalemist poliitilistes ja otsustamisprotsessides;
- E. arvestades, et UNHCRi andmetel taotleb igal aastal ELi liikmesriikides varjupaika hinnanguliselt 20 000 naist ja tütarlast, kelle päritoluriigis on tavaks naiste suguelundite moonutamine; arvestades, et märkimisväärne osa varjupaigataotlusi esitavatest naistest teeb seda suguelundite moonutamise kartusest;
- F. arvestades, et UNHCRi hinnangul on naiste suguelundite moonutamise tavaga riikidest pärit ELi naisvarjupaigataotlejatest 71 % suguelundite moonutamise läbi teinud; arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus on teinud otsuseid, millega on peatatud sunniviisilise suguelundite moonutamise ohus tütarlaste väljasaatmine, kuna tõenäoliselt tekitab see nende füüsilisele ja vaimsele tervisele pöördumatut kahju;
- G. arvestades, et varjupaika taotlevatel naistel ja tütarlastel on erilised kaitsevajadused ja meestest erinevad mured, mistõttu peab kõigi varjupaigapoliitika meetmete ja varjupaigamenetluste rakendamine, sealhulgas varjupaigataotluste hindamine, olema inimeste sugu arvestav ja individuaalne; arvestades, et vägivallega seotud varjupaigataotlusi tuleks käsitleda nii, et naised ei langeks varjupaigaprotsessi käigus teist korda ohvriks;
- H. arvestades, et naiste ja tütarlaste integreerimist ja õigusi kahjustab nende õigusliku seisundi sõltuvus oma abikaasast;
- I. arvestades, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi moodustavad asjaomased aktid tuleb üle võtta ja rakendada koosõlas Genfi pagulasseisundi konventsiooni ja muude asjaomaste õigusaktidega;

- J. arvestades, et varjupaika taotlevate naiste ja tütarlaste kohtlemine on liikmesriigiti väga erinev ning endiselt esineb väga olulisi puudusi;
- K. arvestades, et naispagulastele ja -varjupaigataotlejatele saab sageli osaks mitmes vormis diskrimineerimine ning nad on päritolu-, transiit- ja sihtriikides seksuaalse ja soolise vägivalda suhtes kaitsetumad; arvestades, et eriti kaitsetud on saatjata naised ja tütarlapsed, naissoost perekonnapead, rasedad naised, puudega inimesed ning vanemaealised inimesed;
- L. arvestades, et naispagulased ei puutu kokku mitte ainult oma isikliku turvalisust ohustavate asjaoludega (pagendusse viivad pikad ja ohtlikud teekonnad, ahistamine, ametkondlik ükskõiksus ning sageli seksuaalne kuritarvitamine ja vägivald, isegi kui nad on jõudnud turvalisena näivasse kohta, ning sellest tulenev sotsiaalne häbimärgistamine), vaid vastutavad ka oma perekondade füüsilise turvalisuse, heaolu ja ellujäämise eest;
- M. arvestades, et paljud Euroopasse jõudnud pagulased elavad ajutistes tingimustes laagrites või tänaval ning eriti kaitsetud on naised ja tütarlapsed;
- N. arvestades, et kuritegelikud võrgustikud lõikavad kasu asjaolust, et varjupaigataotlejatel ja pagulastel puudub turvaline pääs ELi, samuti piirkondlikust ebastabiilsusest ja konfliktidest ning põgeneda püüdvate naiste ja tütarlaste kaitsetusest ning ekspluateerivad neid inimkaubanduse ja seksuaalse ärakasutamise kaudu;
- O. arvestades, et vägivalda ja inimkaubanduse ohvriks langevatel naistel on suurem oht haigestuda suguhaigustesse;
- P. arvestades, et UNHCR on teatanud vägivalda- ja kuritarvitamise juhtudest, sealhulgas seksuaalse vägivalda kasutamisest nais- ja lapspagulaste vastu kogu nende teekonna ajal ja ka ELi ülerahvastatud vastuvõtukeskustes;
- Q. arvestades, et naised ja tütarlapsed, kes otsivad ELis varjupaika, põgenevad sageli režiimide eest, mis rõhuvad naisi, ei tunnista naiste võrdõiguslikkust meestega, sallivad naistevastast vägivalda, kuritarvitamist ning laste, varajast ja sundabieliu;
- R. arvestades, et väga tihti puuduvad vastuvõtukeskustes sobivad alad, kus sinna majutatud emad saaksid oma laste eest hoolitseda ja nende järele vaadata; arvestades, et lisaks ei paku õigusabivõimalused piisavat toetust, mis puudutab teabe andmist ja abi pereliikmete otsimisel;
- S. arvestades, et kõige elementaarsemad tingimused soolise vägivalda ärahoidmiseks, st eraldi tualett-, duši- ja magamisruumid naistele, ei ole Euroopa Liidus vastuvõtu- ja transiidikeskustes täidetud;
- T. arvestades, et konfliktide ja tagakiusamise eest põgenevaid tütarlapsi ohustab eriti laste, varajaste ja sundabieliude sõlmimine, vägistamine, seksuaalne kuritarvitamine ja füüsiline väärkohtlemine ning prostitutsioon;
- U. arvestades, et pereliikmetest lahusolek, sealhulgas kinnipidamise ajal, seab naised ja lapsed suuremasse ohtu;

- V. arvestades, et perekonna taasühinemise õigust, ehkki tegemist on põhilise inimõigusega, lükatakse süstemaatiliselt edasi ja koguni rikutakse, ning arvestades, et selle õiguse eitamise või edasilükkamise korral kannatavad esmajärjekorras naised ja lapsed;
- W. arvestades, et sageli on naised sunnitud nõustuma mitteametliku tööga alandavates tingimustes, et nad saaksid oma saabumisriiki jääda;
- X. arvestades, et Pekingi tegevusprogrammis rõhutati vajadust suurendada naiste osalust konfliktide lahendamist puudutavates otsustusprotsessides ning vajadust kaasata naispagulased, ümberasustatud ja rändajatest naised nõuetekohaselt neid mõjutavate otsuste tegemisse;
- Y. arvestades, et säästva arengu eesmärk nr 5 on saavutada sooline võrdõiguslikkus ja parandada naiste elamistingimusi aastaks 2030;
1. on veendunud, et pagulaste hulgas olevate naiste ja tütarlaste turvalisuse ja ohutuse parandamiseks tuleb konfliktide ja tagakiusamise eest põgenejatele võimaldada ohutuid ja seaduslikke marsruute ELi saabumiseks ning inimeste sugu tuleks arvesse võtta; rõhutab eriti, ELi ümberasustamisprogrammides peaks osalema rohkem liikmesriike; on arvamisel, et ebaseaduslikku rännet käsitlevad õigusaktid ja poliitikameetmed ei tohiks takistada juurdepääsu ELi varjupaigamenetlustele; rõhutab, et varjupaigaõigus on sätestatud ELi põhiõiguste harta artiklis 18;
 2. rõhutab tungivat vajadust avada viivitamata ohutud ja seaduslikud varjupaigamarsruudid, et võidelda ebaseaduslikult üle piiri toimetajate võrgustike vastu ning anda naistele, lastele, vanemaealistele ja puudega inimestele suurem võimalus taotleda varjupaika oma elu ohtu seadmata; tunneb sügavat muret surmajuhtumite, tagasisaatmiste ja inimõiguste raskete rikkumiste pärast ELi välispiiridel; on seisukohal, et vastutus ning kulud ja kasu peaksid jagunema kõigi 28 liikmesriigi vahel, mitte ainult nende riikide vahel, kuhu pagulased esimesena saabuvad; peab kahetsusväärseks, et liikmesriikide vahel puudub solidaarsus;
 3. rõhutab, et tähtis on registreerida naispagulased üksikult ja anda neile välja dokumendid, mis tagavad nende isikliku ohutuse, liikumisvabaduse ja juurdepääsu olulistele teenustele, nagu on nõudnud UNHCR;
 4. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet tuleks järgida koordineerimiskomiteedes ja muudes pagulasi esindavates organites nii linna- kui ka maapiirkondades ning pagulaslaagrites, sealhulgas aladel, kuhu pagulased tagasi saadetakse, et tagada naispagulaste ja -varjupaigataotlejate õiguste järgimine ning vajaduste rahuldamine;
 5. kordab oma üleskutset kõigile liikmesriikidele ja Euroopa Liidule allkirjastada ja ratifitseerida Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon (Istanbuli konventsioon);
 6. palub kõigil liikmesriikidel koostöös ELiga tagada soolist vägivalda kogunud naistele spetsiaalne traumanõustamine ja psühhosotsiaalne hooldus, millesse on vahetult kaasatud valdkonna naisspetsialistid ning mis on kättesaadav varjupaigamenetluse kõigil etappidel;

7. on sügavalt mures teadete pärast, mille kohaselt naised ja lapsed nõustuvad ellujäämise nimel seksuaalsuhetega, et maksta ebaseaduslikult üle piiri toimetajatele ja jätkata teekonda varjupaiga taotlemiseks ELis; rõhutab veel kord, et Euroopasse viivad ohutud ja seaduslikud marsruudid on võti selle tegelikkuse tõhusaks ärahooldmiseks;
8. nõuab tungivalt, et EL arvestaks Frontexi põhiõiguste ametniku büroos kaebuste esitamise mehhanismi loomisel soolist perspektiivi ning käsitleks Frontexi, liikmesriikide ja Frontexiga koostöö tegemise käigus kolmandate riikide ametnike poolt toime pandud inimõiguste rikkumisi, nagu Euroopa Parlament nõudis oma 2. detsembri 2015. aasta resolutsioonis Euroopa Ombudsmani eriaruande kohta, milles käsitletakse agenduuriga Frontex seotud omaalgatuslikku uurimist OI/5/2012/BEH-MHZ;
9. nõuab sihipäraseid meetmeid naispagulaste ja -varjupaigataotlejate täieliku integreerimise tagamiseks, vältides ärakasutamise, kuritarvitamise, vägivalda ja inimkaubanduse kõiki vorme;
10. rõhutab, et igasuguse ELi rände- ja varjupaigapoliitika ning vastavate meetmete kavandamisel, rakendamisel ja hindamisel tuleks võtta arvesse inimeste sugu;

Pagulasseisundi kindlaksmääramise sooline mõõde

11. nõuab, et rände- ja varjupaigapoliitika ulatuslikumate reformide raames võetaks vastu uued ja terviklikud kogu ELi hõlmavad soolist võrdõiguslikkust käsitlevad suunised, milles võetakse täiel määral arvesse tagakiusamise sotsiaalset, kultuurilist ja poliitilist mõõdet ning mis sisaldavad vastuvõtmis- ja integreerimismeetmeid;
12. rõhutab, et isegi turvaliseks peetavates riikides võivad naised kannatada soolise tagakiusamise all, kuna LGBTI-inimesed võivad samuti langeda väärkohtlemise ohvriks ning seega võib nende kaitsetaotlus olla õigustatud; kutsub kõiki liikmesriike üles võtma vastu varjupaigamenetlusi ning püüdma töötada välja koolitusprogramme, milles võetakse arvesse mitme tõrjutust põhjustava omadusega naiste, sealhulgas LGBTI-naiste vajadusi; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid võitleksid LGBTI-naiste käitumist ja omadusi puudutavate kahjulike stereotüüpidega ning kohaldaksid nende varjupaigataotluste suhtes täielikult ELi põhiõiguste hartat; rõhutab, et kõigis liikmesriikides on vaja LGBTI-inimestega arvestavaid vastuvõtukeskusi; toonitab, et LGBTI-inimeste vastane vägivald on vastuvõtukeskustes tavaline;
13. rõhutab, et vägivalda ja diskrimineerimise soolised vormid, muu hulgas vägistamine ja seksuaalne vägivald, naiste suguelundite moonutamine, sundabielu, perevägivald, nn aukuriteod ja riigi poolt sanktsioneeritud sooline diskrimineerimine, kujutavad endast tagakiusamist ja peaksid olema kehtivad põhjused ELis varjupaiga taotlemiseks ning see peaks kajastuma uutes soolist võrdõiguslikkust käsitlevates suunistes;
14. palub komisjonil koguda ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse kohta põhjalikku statistikat, et lisada sellesse rohkem sooliselt eristatud andmekategooriaid, eelkõige seoses varjupaigamenetluse etappidega pärast esialgse otsuse tegemist;
15. nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja naiste suguelundite moonutamist käsitlevad tõlgendamisjuhised, milles võetakse täiel määral arvesse UNHCRi suuniseid soolise

tagakiusamise kohta ja naiste suguelundite moonutamist käsitlevat juhendit ning milles tuuakse selgelt välja liikmesriikide kohustused, kusjuures erilist tähelepanu pööratakse kaitsetute varjupaigataotlejate kindlakstegemisele ja nendega suhtlemisele; rõhutab, et suguelundite moonutamise läbi teinud naistel võib olla raske seda traumat väljendada; palub liikmesriikidel võtta meetmeid selle tagamiseks, et kõik naistevastase vägivalla vormid, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise saab lugeda tagakiusamiseks ning seega saavad ohvrid toetuda kaitsele, mida pakub 1951. aasta pagulasseisundi konventsioon kooskõlas Istanbuli konventsiooni artikliga 60;

16. kutsub liikmesriike üles tagama, et piiridel läbi viidavad varjupaigamenetlused vastaksid UNHCRi suunistele rahvusvahelise kaitse kohta, eriti seoses soolise tagakiusamisega, ja UNHCRi suunistele taotluste kohta pagulase staatuse saamiseks seksuaalse sättumuse ja/või soolise identiteedi alusel, milles on liikmesriikide kohustused selgelt sätestatud;
17. palub komisjonil kirjeldatud olukorda arvestades vaadata läbi Daphne ja Odysseuse programmide tugevam rahastamine ja laiem kohaldamisala ning hinnata, kas neid programme saaks kohandada praegusele olukorrale, et kaitsta naispagulasi;
18. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku kehtestada ELi ühine turvaliste päritoluriikide nimekiri; nõuab, et võetaks kõik vajalikud meetmed tagamaks, et see lähenemisviis oleks kooskõlas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega ning et naiste, laste ja muude kaitsetute rühmade õigusi ei kahjustataks; nõuab soolise eristamise kohaldamist; on arvamusel, et turvaliste päritoluriikide nimekiri ei tohiks tuua kaasa ebasoodsamat menetlemist nende naiste jaoks, kelle varjupaigataotluste aluseks on soolise vägivalla hirm või kogemus; rõhutab vajadust vältida kiirustavaid otsuseid, milles ei võeta nõuetekohaselt arvesse ohte ja isegi surmaohtu, millesse satuvad soolise vägivalla all kannatanud naised, kui nende taotlus tagasi lükatakse ja nad on sunnitud oma riiki tagasi pöörduma;
19. nõuab, et kõigis liikmesriikides kasutataks usaldusväärse hindamiseks objektiivsemaid ja inimeste sugu paremini arvestavaid lähenemisviise ning tõhustataks otsustajatele suunatud usaldusväärse hindamist käsitlevat koolitust, mis hõlmab soolist mõõdet; toonitab, et usaldusväärse hindamine ei saa kunagi olla täiesti täpne ja seda ei tohiks kasutada negatiivse varjupaigaotsuse ainsa alusena; soovib naiste esitatud varjupaigataotluste hindamisel võtta arvesse kultuurilist, sotsiaalset ja psühholoogilist profiili, sealhulgas kultuuritausta, haridust, traumasid, hirmu, häbitunnet ja/või meeste ja naiste kultuurilist ebavõrdsust;
20. kutsub liikmesriike üles positiivseid varjupaigaotsuseid põhjendama, et teha kättesaadavaks kasulik teave soolise vägivalla arvessevõtmise kohta ja tagada läbipaistvus põhjenduste puhul, mille alusel varjupaigataotlused on konventsiooni kohaselt heaks kiidetud;
21. nõuab tungivalt, et liikmesriigid annaksid naistele teavet varjupaigamenetluste, nende õiguste ja varjupaika taotlejate naiste käsutuses olevate eriteenuste kohta; rõhutab naiste õigust esitada varjupaigataotlus oma abikaasast sõltumatult, kuna see on tähtis naiste mõjuvõimu suurendamiseks ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte seisukohast; nõuab tungivalt, et liikmesriigid teavitaksid kõiki naisi nende õigusest esitada sõltumatu varjupaigataotlus, mis võimaldab naistel taotleda ja säilitada

- pagulas- või varjupaigataotleja seisund teiste pereliikmete olukorrast olenemata;
22. kutsub liikmesriike üles täielikult rakendama direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset, ning direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded;
 23. on seisukohal, et soolise vägivalla kahtluse korral tuleks alati võtta kiireid meetmeid humanitaarabi andmiseks, kuna kaitsetuid rühmi, nagu naised ja lapsed, ohustab sageli füüsiline ja moraalne vägivald ebaseaduslikel rändemarsruutidel, kus neil ei ole mingeid õigusi;
 24. rõhutab, et naised ja tütarlapsed on eriti kaitsetud ebaseaduslikult üle piiri toimetajate poolse ärakasutamise ees; palub seetõttu liikmesriikidel suurendada politsei- ja õiguskooströöd, sealhulgas Europoli, Frontexi, Eurojusti ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametiga (EASO), et võidelda tulemuslikult rändajate ebaseaduslikult üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu;
 25. rõhutab, kui tähtis on korraldada lastehoid ja ülalpeetavate hooldus varjupaigamenetlusega seotud kontrollide ja küsitluste ajal, et oleks tagatud õiglase võimalus varjupaigataotleja esitamiseks;

Naiste vajadused varjupaigamenetlustes

26. nõuab tungivalt, et liikmesriigid teavitaksid varjupaika taotlevaid naisi nõuetekohaselt nende õigustest ja eriti õigusest naissoost küsitlejale ja tõlgile ning küsitluse toimumisele ilma kolmandate isikuteta; nõuab tungivalt, et liikmesriigid pakuksid küsitlejatele ja tõlkidele põhjalikku ja kohustuslikku koolitust seksuaalse vägivalla, trauma ja mälestuste teemal; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid nende õiguste austamise; nõuab tungivalt, et liikmesriigid täidaksid varjupaigamenetluste direktiivi artikli 15 lõiget 3;
27. märgib murelikult, et paljud varjupaigajuhtumitega tegelevad töötajad ELis ei tunne naiste suguelundite moonutamise teemat; palub liikmesriikidel teha riigi tasandil koostööd oma varjupaigaasutustega, et seada sisse paremad menetlused nende naiste ja tütarlaste toetamiseks ja abistamiseks, kes on suguelundite moonutamise läbi teinud või elavad selle ohus;
28. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid annaksid ajakohast ja kättesaadavat teavet varjupaigamenetluse ning varjupaika taotlevate naiste õiguste ja soodustuste kohta;
29. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid täieliku juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele, sealhulgas ohutu abordi võimaldamine, ja eraldaksid kiiremas korras täiendavaid vahendeid tervishoiuteenuste osutamiseks;
30. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid naistele kaitse ja abi nende viibimise ajal pagulaslaagrites, piirikontrollide käigus ja muidugi pärast ELi sisenemist;
31. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid allkirjastaksid ja ratifitseeriks Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perversivalla ennetamise ja tõkestamise Istanbuli

konventsiooni ning kohaldaksid selle artiklit 59, milles on selgelt märgitud, et osalised peaksid võtma vajalikud meetmed, et peatada väljasaatmismenetlus ja/või anda iseseisev elamisluba abielu lõppemisel neile rändajatest naistele, kelle elamisõiguslik staatus sõltub nende abikaasast;

32. nõuab, et varjupaika taotlevatele ja rändajatest naistele antaks nende abikaasast sõltumatu õiguslik seisund, et vältida nende ekspluateerimist, muuta nad vähem haavatavaks ja suurendada võrdsust;
33. rõhutab, et dokumentideta rändavatel naistel ja tütarlastel peaks olema täielik juurdepääs elementaarsetele põhiõigustele ning tuleks arendada seadusliku rände võimalusi;
34. rõhutab, et perekonna taasühinemise menetlused peavad pakkuma oma perekonnaga ELis ühinevatele naistele ja tütarlastele individuaalseid õigusi, et nad ei peaks tervishoiule, haridusele või tööle juurdepääsu osas sõltuma võib-olla kuritarvituslikust suhtest meessoost pereliikmega;
35. mõistab kindlalt hukka naistevastase seksuaalse vägivalla kasutamise sõjarelvana; on arvamusel, et erilist tähelepanu tuleks pöörata konfliktides väärkohtlemist kogunud rändajatest naistele ja tütarlastele, tagades neile psühholoogilise ja arstiabi kättesaadavuse;
36. peab tervitatavaks, et EASO on välja töötanud uue koolitusmooduli soo, soolise identiteedi ja seksuaalse sättumuse kohta; nõuab, et EASO töösse integreeritaks täielikult soolise aspekti arvestamine ja sooteadlik eelarvestamine, luues selleks soolise võrdõiguslikkuse teabekeskused ja pidades ametlikult sidet Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga (EIGE); nõuab päritoluriiki puudutavat teavet, mis hõlmab naiste olukorda nii seaduslikult kui ka tegelikult, sealhulgas teavet naiste tagakiusamise või sellega ähvardamise kohta valitsusväliste osalejate poolt;
37. ergutab kõiki liikmesriike kasutama täielikult ära Dublini määrust selle tagamiseks, et perekonnad saavad kokku jääda ja nende varjupaigataotlusi menetleb sama asutus;

Vastuvõtmine ja kinnipidamine

38. nõuab, et ELis lõpetataks laste kinnipidamine ning vanemad saaksid oma varjupaigaotsust oodates elada koos oma lastega sobivates tingimustes;
39. rõhutab, et varjupaigataotlejate kinnipidamist tuleks vältida ning kinnipidamist võib kohaldada ainult siis, kui sellel on õiguspärane eesmärk ning seda peetakse iga üksikjuhtumi puhul nii vajalikuks kui ka proportsionaalseks, ning see ei saa mingil juhul olla õigustatud nooremate kui 18-aastaste puhul; on arvamusel, et varjupaiga taotlemise õiguse austamine tähendab varjupaigataotlejatele avatud ja inimlike vastuvõtutingimuste loomist, sealhulgas ohutut, väarikat ja inimõigusi järgivat kohtlemist; rõhutab vajadust töötada välja alternatiivid kinnipidamisele, sealhulgas kaasamisele keskenduvad lähenemisviisid, mis vastavad kaitsetute rühmade vajadustele;
40. rõhutab, et paljud naisvarjupaigataotlejad ja -pagulased on kogunud äärmuslikku vägivalda ning kinnipidamine võib nende traumas süvendada; toonitab, et varjupaigataotlejate kinnipidamine puhtalt halduslikust mugavusest rikub õigust

vabadusele, mis on sätestatud ELi põhiõiguste harta artiklis 6; nõuab, et kõigis liikmesriikides lõpetataks kohe laste, rasedate ja rinnaga toitvate naiste ning vägistamise, seksuaalse vägivalla ja inimkaubanduse ohvrite kinnipidamine ning tehtaks neile kättesaadavaks asjakohane psühholoogiline abi;

41. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid vähendaksid kinnipidamiskohas enne äraviimist veedetava aja maksimaalset kestust alla tagasisaatmisdirektiivis sätestatud piiri; on arvamusel, et pikaajaline kinnipidamine kahjustab ebaproportsionaalselt kaitsetuid rühmi;
42. nõuab tungivalt, et kinnipeetavad naisvarjupaigataotlejad, kes on kogenud seksuaalset kuritarvitamist, saaksid asjakohast meditsiinilist nõu, sealhulgas rasedusega lõppenud juhtudel, ning neile tagataks vajalikud füüsilise ja vaimse tervise teenused, toetus ja õigusabi; nõuab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid viivitamata meetmeid, et tagada turvalised, inimlikud ja piisavad vastuvõtu-, transiidi- ja kinnipidamistingimused ning naistele ja perekondadele eraldi majutus- ja sanitaarruumid; juhib tähelepanu sellele, et asjakohaste põhiliste hügieenivahendite komplektide andmine kõigile naistele ja tütarlastele peaks olema abiprogrammides üldiseks tavaks;
43. juhib tähelepanu sellele, et naispagulaste otsene ja kaudne kaasamine toiduainete ja toiduks mittekasutatavate esemete jaotamise korraldamisse tagab, et kõnealuseid esemeid jaotab ja kontrollib otseselt leibkonna täiskasvanud naisliige ning sellega kindlustatakse nende õiglane jaotamine;
44. palub komisjonil ja liikmesriikidel varustada pagulaste ja varjupaigataotlejate vastuvõtukeskused sobivate aladega, mis võimaldavad neil oma laste eest hoolitseda ja nende järele vaadata;
45. palub liikmesriikidel rakendada või tugevdada mehhanisme selliste ELi ülerahvastatud vastuvõtukeskuste jälgimiseks, kus ei pruugita kohaldada soolise vägivalla leevendamise miinimumstandardeid, et hoida ära naiste ja tütarlaste ahistamise jätkumine ka saabumisriigis;
46. rõhutab, et kaitsetute inimeste, nagu vägivalla ohvriks langenud naiste ja tütarlaste, eriti saatjata tütarlaste vajadusi tuleks vastuvõtmismenetlustes esmatähtsaks pidada;
47. toonitab, kui tähtis on varustada vastuvõtukeskused asjakohase õigusabiga naistele, et pakkuda neile kasulikku toetust teabe ja pereliikmete otsimisega seoses;
48. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid, millega vältida pagulasseisundi saanud naistele ja tütarlastele sundabielude pealesurumist meeste poolt, kes loodavad kindlustada endale turvalise juurdepääsu ja kellel muidu ei oleks sellisele juurdepääsule õigust;
49. rõhutab, et on hädavajalik läbi viia sisserändajate kinnipidamiskeskustes või piiridel väidetavalt toime pandud kõigi väärkohtlemise juhtumite, sealhulgas seksuaalse kuritarvitamise ja soolise vägivalla sõltumatu uurimine ning võimaldada ajakirjanike ja asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonide juurdepääsu kinnipidamiskeskustele;
50. on seisukohal, et naisvarjupaigataotlejate kinnipidamise korral on vaja naiste eriliste hügieenivajaduste rahuldamiseks ruume ja tarbeid, tuleks edendada naisvalvurite

kasutamist ning kõik naiskinnipeetavatega tegelevad töötajad peaksid saama naiste soopõhiseid vajadusi ja inimõigusi tutvustavat koolitust;

51. on arvamusel, et kinnipeetavatele naisvarjupaigataotlejatele, kes teavad väärkohtlemisest, tuleb viivitamata pakkuda kaitset, toetust ja nõu ning nende väiteid peavad uurima pädevad ja sõltumatud asutused, kes järgivad täielikult konfidentsiaalsuse põhimõtet, sealhulgas juhul, kui naisi peetakse kinni koos nende abikaasade / partnerite / teiste sugulastega; on seisukohal, et kaitsemeetmete puhul tuleks arvestada eriti kättemaksuõhtu;
52. kutsub komisjoni, liikmesriike ja kohalikke asutusi üles tegema koostööd kodanikuühiskonna ja inimõigusorganisatsioonidega, et leevendada ajutistes tingimustes elavate pagulaste, eelkõige kaitsetute naiste ja tütarlaste rasket olukorda;

Sotsiaalne kaasamine ja integratsioon

53. kutsub liikmesriike üles töötama välja ja rakendama erimeetmeid, et soodustada naispagulaste ja -varjupaigataotlejate osalemist tööturul, sealhulgas pakkuma keeleõpet, kirjaoskuse programme, elukestvat õpet ja koolitust; palub komisjonil, liikmesriikidel ja kohalikel asutustel tagada pagulastest tütarlastele õigus saada seadusega ettenähtud haridust; toonitab, kui tähtis on formaalne ja mitteformaalne haridus ning kultuurivahetus naiste ja tütarlaste kaasamisel ning neile suurema mõjuvõimu andmisel; toonitab, kui oluline on suurendada naispagulaste juurdepääsu kõrgharidusele; nõuab välismaal saadud kvalifikatsioonide tunnustamiseks jõulisi ja läbipaistvaid menetlusi;
54. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha rahalised ja muud ressursid kättesaadavaks kodanikuühiskonna ja inimõigusorganisatsioonidele, kes osutavad abi, edendavad kaasamist ning jälgivad pagulaste ja varjupaigataotlejate olukorda ELis, eriti mis puudutab tõkkeid ja haavatavust, mida kogeavad naised ja tütarlapsed;
55. palub liikmesriikidel ja komisjonil anda naisjuhtidele, keda nende päritoluriigis taga kiusati ja kes on nüüd pagulased, kinnitus, et nad saavad ELis turvaliselt jätkata oma poliitilist ja sotsiaalset tegevust naiste õiguste ja sooliste võrdõiguslikkuse heaks;
56. rõhutab, et naispagulaste majandusliku ja sotsiaalse mõjuvõimu suurendamiseks on äärmiselt oluline kättesaadav ja kvaliteetne lastehoid ja teiste ülalpeetavate hooldus;
57. ergutab liikmesriike kasutama Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile lisaks struktuuri- ja investeerimisfonde, et edendada pagulaste integreerimist tööturule, keskendudes eriti lastehoiule;
58. nõuab kiiremaid ja tõhusamaid perekonna taasühinemise menetlusi ning perekonna taasühinemist käsitlevaid otsuseid puudutavate sooliselt eristatud andmete kogumist; rõhutab õigusabile juurdepääsu olulisust perekonna taasühinemist käsitlevate juhtumite puhul;
59. on veendunud, et positiivsete varjupaigaotsuste vastastikune tunnustamine parandaks töö saamise, integratsiooni ja perekonna taasühinemise võimalusi;
60. rõhutab, et vastuvõtvad riigid peaksid tagama täieliku juurdepääsu tasuta riiklikule kvaliteetsele haridusele, tervishoiuteenustele, eriti seoses seksuaal- ja

reproduktiivtervise ning seonduvate õigustega, pagulastest naiste vajadustele ja võimetele vastavale tööle ning pagulastest naiste ja tütarlaste vajadustele vastavale eluasemele; rõhutab, et sotsiaalhoolekandepoliitika on integratsiooni võti;

61. nõuab, et kõikehõlmavad ja piisavalt rahastatud programmid käsitleksid naispagulaste rahuldamata lühi- ja pikaajalisi tervisevajadusi, sealhulgas psühhosotsiaalne ja traumajärgne nõustamine;
62. toonitab tähtsat positiivset rolli, mis võib olla sotsiaalsetel ettevõtetel ja alternatiivsetel ärimudelitel (näiteks vastastikused ühingud ja ühistud) naispagulaste majandusliku mõjuvõimu suurendamisel ja nende tööturule ning sotsiaal- ja kultuuriellu integreerimisel;
63. ergutab liikmesriikide vahel parimate tavade jagamist selle kohta, kuidas kogukondlike rohujuure tasandi organisatsioonide kaasamise ja pagulaste vahetu osalemise teel saab väljendada poliitikakujundajatele naispagulaste ja -varjupaigataotlejate seisukohti;
64. on seisukohal, et kohalikel ja piirkondlikel asutustel on oluline roll naispagulaste ja -varjupaigataotlejate kaasamisel, eriti seoses nende kaasamisega tööturule; ergutab neid asutusi edendama dialoogi ja mõttevahetust naispagulaste ja kohalike naiste vahel;

o
o o

65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile.